

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 24 lipca 2023 r.

Znak: WK-610/11/4/23

Pan
Henryk Mach
Wójt Gminy
Przystajń

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 21 marca do 12 maja 2023 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Przystajń** za okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym 25 maja 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W zakresie zamówień publicznych:

– *W 2021 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie podstawowym bez przeprowadzania negocjacji pn.: „Budowa Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Borze Zajacińskim”, o wartości umownej 5.675.972,02 zł, w którym:*

- *w Specyfikacji Warunków Zamówienia nie wskazano opisu kryteriów oceny ofert wraz z podaniem wag tych kryteriów i sposobu oceny ofert. Naruszono tym art. 281 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.), stosownie do którego w przypadkach, o których mowa w art. 275 pkt 1 i 2, SWZ zawiera co najmniej opis kryteriów oceny ofert, wraz z podaniem wag tych kryteriów, i sposobu oceny ofert. Opis kryteriów oceny ofert wraz z podaniem wag tych kryteriów i sposobu oceny ofert został wskazany tylko w ogłoszeniu o zamówieniu.*

- *w protokole postępowania w sekcji 30 - „Załączniki do protokołu” nie wymieniono dokumentów, które powinny stanowić załączniki do protokołu, tj.: pytań wykonawców do SWZ, odpowiedzi zamawiającego na pytania wykonawców, wezwania wykonawcy do złożenia wymaganych podmiotowych środków dowodowych, złożone przez Wykonawcę podmiotowe środki dowodowe, oświadczenia złożone przez członków komisji przetargowej i inne osoby wykonujące czynności w postępowaniu, informacji o kwocie jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na realizację zamówienia, informacji z otwarcia ofert, zawiadomienia o wyborze oferty. Powyższym naruszono art. 73 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych oraz postanowienia zawarte w § 3 pkt 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r.*

w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434) w związku z dyspozycją zawartą w sekcji 30 wzoru protokołu postępowania w trybie podstawowym, stanowiącego załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.

Przygotowanie dokumentacji do tego postępowania należało do Kierownika Referatu Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Przystajń wykonującymi zadania związane z przygotowaniem i dokumentowaniem postępowań o zamówienia publiczne w zakresie:

- zamieszczania w specyfikacji warunków zamówienia opisu kryteriów oceny ofert wraz z podaniem wag tych kryteriów i sposobu oceny ofert stosownie do art. 281 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.),
- wskazywania w protokołach z postępowań o udzielenie zamówienia wszystkich dokumentów stanowiących załączniki do protokołu, stosownie do art. 73 ust. 1 ww. ustawy oraz § 3 pkt 20 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. z 2020 r., poz. 2434), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270).

W zakresie długu publicznego:

- W latach 2021-2023 (do dnia kontroli), w Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy Przystajń ujmowano w latach budżetowych 2023-2024 wartości z tytułu wykupu papierów wartościowych w innych kwotach niż ustalone w obowiązujących harmonogramach wykupu ww. zobowiązań wynikających z zawartych umów emisji obligacji, co naruszało art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) oraz postanowienia załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 92 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

- Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przystajń na lata 2021-2028, przyjętej uchwałą Nr XXIV.178.2020 Rady Gminy Przystajń z dnia 29 grudnia 2020 r. z późn. zm., w której rozchody roku 2023 zaniżono o kwotę 305.000,00 zł, tj. o wartość wykupu obligacji serii C18, których wykup ujęto w roku 2027. Zgodnie ze zleceniem emisji obligacji z dnia 28 listopada 2018 r., datą wykupu obligacji serii C18 był dzień 30 listopada 2023 r.,
- Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przystajń na lata 2021-2030 przyjętej uchwałą Nr XXIV.178.2020 Rady Gminy Przystajń z dnia 29 grudnia 2020 r. (z późn. zm.) oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przystajń na lata 2023 - 2030 przyjętej uchwałą Nr XLV.325.2022 Rady Gminy Przystajń z dnia 28 grudnia 2022 r. (ze zm.), w których rozchody roku 2024 zaniżono o kwotę 600.000,00 zł, tj. o wartość wykupu obligacji serii B19, których wykup ujęto w roku 2029. Zgodnie z Warunkami emisji obligacji serii A19 i B19, emitowanych przez Gminę Przystajń z dnia 14 sierpnia 2019 r., datą wykupu obligacji serii B19 był 29 sierpnia 2024 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Przystajń, różnice pomiędzy WPF a ww. umowami zleceń emisji obligacji wynikały z ryzyka niespełnienia wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jak wynika z wyliczeń pracowników Urzędu Gminy Przystajń, przy

zaplanowaniu w uchwale Nr XXIV.178.2020 Rady Gminy Przystajń z dnia 29 grudnia 2020 r. rozchodów w kwocie wynikającej z warunków emisji obligacji serii C18, relacja, określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wg stanu na dzień 1 stycznia 2021 r., w roku 2023 wynosiłaby 6,17 przy dopuszczalnym limicie spłaty zobowiązań określonym po prawej stronie nierówności, obliczonym w oparciu o plan 3 kwartałów wynoszącym 5,22, a obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedniego – 5,29.

Zadania w zakresie opracowania projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej należały do p. Aliny Piśniak – Skarbnika Gminy Przystajń. W myśl art. 230 ust. 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych: inicjatywa w sprawie sporządzenia projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i jej zmiany oraz przedłożenie jej organowi stanowiącemu należały do p. Henryka Macha – Wójta Gminy Przystajń.

Wniosek nr 2

Zapewnić uwzględnianie w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Przystajń rzetelnych (obiektywnych) wartości, tj. wynikających z zawartych umów w zakresie terminu wykupu papierów wartościowych wyemitowanych przez Gminę Przystajń, mając na uwadze art. 226 ust. 1 pkt 5 oraz art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270) oraz wzór wieloletniej prognozy finansowej stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 83), a także wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Przystajń w zakresie przygotowywania projektów Wieloletniej Prognozy Finansowej, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

- W latach 2019-2022 nieprawidłowo klasyfikowano wydatki dotyczące obsługi długu publicznego, wykonane w związku z przeprowadzonymi emisjami obligacji komunalnych w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)” § 4300 „Zakup usług pozostałych” zamiast w dziale 757 „Obsługa długu publicznego”, rozdziale 75702 „Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyty i pożyczki”, § 8090 „Koszty emisji samorządowych papierów wartościowych oraz inne opłaty i prowizje”. Naruszono tym przepisy art. 39 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz art. 236 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) oraz postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło wydatków poniesionych w latach 2019-2022 w łącznej wysokości 25.019,50 zł (w tym: w roku 2019 - 11.250,00 zł, w roku 2020 - 11.720,00 zł, w roku 2021 – 1.092,00 zł, w roku 2022 – 957,50 zł), dokonywanych na podstawie 18 faktur wystawionych przez biuro maklerskie za wykonywanie funkcji agenta emisji, przeprowadzenie emisji obligacji, z tytułu opłat za rejestrację obligacji oraz umów o obsługę emisji obligacji.

Skutkiem powyższego było nieujęcie w pozycji 2.1.3 „Wydatki na obsługę długu” w Wieloletnich Prognozach Finansowych Gminy Przystajń na lata 2019-2028, 2020-2028, 2021-2030 oraz 2022-2030, przyjętych uchwałami Rady Gminy Przystajń Nr III.25.2018 z dnia 19 grudnia 2018 r., Nr XIV.101.2019 z dnia 16 grudnia 2019 r., Nr XXIV.178.2020 z dnia 29 grudnia 2020 r. oraz Nr XXXIII.245.2021 z dnia 13 grudnia 2021 r. (z późn. zm.), wydatków, które dotyczyły kosztów obsługi tytułów dłużnych, jakimi były obligacje, a w konsekwencji ich zaniżenie o ww. kwoty.

Dekretacji ww. wydatków w odniesieniu do klasyfikacji budżetowej dokonywały: p. Ewa Kotarska – były Skarbnik Gminy Przystajń, a następnie p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń. Dane do przygotowania budżetu i Wieloletnich Prognoz Finansowych do 29 lipca 2020 r. opracowywała p. Ewa Kotarska – były Skarbnik Gminy Przystajń, a od 30 lipca 2020 r. p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Osobą odpowiedzialną za całość gospodarki finansowej Gminy Przystajń, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, był p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń.

Wniosek nr 3

Zapewnić prawidłową klasyfikację wydatków na obsługę długu publicznego oraz wykazywanie realistycznych danych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Przystajń w tym zakresie, zgodnie z przepisami art. 39 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, art. 226 ust. 1 pkt 1 oraz art. 236 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270), a także postanowieniami § 1 pkt 1, 2, 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.), mając na uwadze wzór wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, stanowiący załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83).

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- *W 2019 r. zaciągnięto dwa zobowiązania obciążające budżet Gminy Przystajń na lata 2019 - 2021 bez stosownego upoważnienia Rady Gminy Przystajń, co naruszało art. 228 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło:

- *umowy na dofinansowanie projektu pn. „Przez doświadczenie do wiedzy w Szkole Podstawowej w Przystajni” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zawartej w dniu 17 maja 2019 r. na okres od 5 lipca 2019 r. do 20 czerwca 2021 r. Całkowita wartość projektu wynosiła 334.367,25 zł.*

Ww. zadanie wprowadzono do wykazu przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przystajń na lata 2019 - 2028 uchwałą Rady Gminy Nr VIII.69.2019 z dnia 10 czerwca 2019 r.

- *umowy na dofinansowanie projektu pn. „Kreatorzy przyszłości” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zawartej 17 maja 2019 r. z okresem realizacji od 3 stycznia 2020 r. do 20 czerwca 2021 r. Całkowita wartość projektu wynosiła 252.983,75 zł.*

Ww. zadanie wprowadzono do wykazu przedsięwzięć Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przystajń uchwałą Rady Gminy Przystajń Nr XIV.101.2019 z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Przystajń na lata 2020 - 2028, która weszła w życie 1 stycznia 2020 r.

Ww. umowy podpisał p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń, przy kontrasygnacie p. Ewy Kotarskiej – byłego Skarbnika Gminy Przystajń.

Wniosek nr 4

Zaciągać zobowiązania wieloletnie zgodnie z upoważnieniami udzielonymi przez Radę Gminy w Przystajni, stosownie do art. 228 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 w związku z art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2019-2023 (do dnia zakończenia kontroli) zaniechano ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Przystajń zmian w stanie środków trwałych na koncie 011 „Środki trwałe” w grupie 0 „Grunty”. Naruszono tym art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło trzynastu działek gruntowych nabytych przez Gminę Przystajń na mocy trzech decyzji Wojewody Śląskiego oraz trzech decyzji Wójta Gminy Przystajń.

Przyczyną nieprawidłowości było nieprzekazanie informacji dotyczących nabycia ww. nieruchomości do Referatu Finansowego w celu ujęcia operacji w księgach rachunkowych.

Przygotowanie i przekazanie ww. informacji należało do pracowników Referatu Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 5

Ująć w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Przystajń operacje nabycia prawa własności trzynastu działek gruntowych nabytych przez Gminę Przystajń na mocy trzech decyzji Wojewody Śląskiego i trzech decyzji Wójta Gminy Przystajń w latach 2019-2022 oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Inwestycji w zakresie przekazywania informacji o zmianach w stanie środków trwałych w celu bieżącego ich ujmowania w księgach rachunkowych oraz prawidłowego sporządzania informacji o stanie mienia, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.), zasad funkcjonowania konta 011 określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 342) oraz art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. a i lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W latach 2019 - 2023 do dnia kontroli nieprawidłowo prowadzono w księgach rachunkowych organu – Gminy Przystajń ewidencję depozytów na kontach 139 i 240. W ciągu roku ewidencja depozytów była prowadzona w księgach organu, a z datą 31 grudnia saldo konta 139 i 240 było „przekazywane” do jednostki, tj. wyksięgowywano saldo z ksiąg organu i przyjmowano do ewidencji urzędu (jednostki).*

Następnie dane dotyczące zobowiązań z tytułu depozytów oraz stan środków na rachunku bankowym związanych z kontem księgowym 139 w tym zakresie były ujmowane w bilansie Urzędu Gminy Przystajń.

Naruszono tym zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. 2017 r., poz. 1911 z późn. zm.) oraz zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem Nr 8/2018 Wójta Gminy Przystajń z dnia 22 stycznia 2018 r., ze zm.

Począwszy od 1 stycznia 2023 r., ewidencja księgowa w zakresie kont 139 i 240 jest prowadzona w księgach jednostki – Urzędu Gminy Przystajń.

Ponadto, na saldo konta 240 wg stanu na koniec lat 2019-2022 oraz na dzień 30 kwietnia 2023 r. składały się m. in. zobowiązania wobec firm: PHU Larix Sp. z o.o. w kwocie 16.062,95 zł oraz BUDIM Sp. z o.o. w kwocie 1.480,08 zł, tytułem zabezpieczenia usunięcia wad i usterek.

Z udzielonych wyjaśnień wynika, że powyższe zabezpieczenia dotyczą umów zawartych w latach 2005-2008 i nie można wskazać, jakich konkretnie inwestycji dotyczą. W dokumentacji księgowej Dziennika DEPOZYTY, prowadzonej od 2014 r. za pomocą programu komputerowego, brak jest operacji księgowych z ww. kontrahentami.

Pozostawienie w księgach rachunkowych kwot niewyjaśnionych zobowiązań było niezgodne z przepisami art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.). Ponadto, mając na uwadze art. 151 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 177 z późn. zm.), zobowiązania te w okresie objętym kontrolą powinny stanowić zobowiązania wymagalne.

W księgach rachunkowych Urzędu Gminy Przystajń (ani w nieprawidłowo prowadzonej w tym zakresie ewidencji w organie) przedmiotowe zobowiązania nie zostały ujęte jako wymagalne, w polityce rachunkowości nie został opisany sposób wyodrębniania zobowiązań wymagalnych w ewidencji księgowej.

Powyższe świadczy także o nieprawidłowo przeprowadzonej inwentaryzacji drogą weryfikacji zobowiązań ujętych w ewidencji księgowej na koncie 240 wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., 2020 r., 2021 r., 2022 r., tj. niezgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 pkt 2, art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz postanowieniami Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej zarządzeniem Nr 94/2019 Wójta Gminy Przystajń z dnia 4 października 2019 r.

W zakresie ww. zobowiązań nie porównano danych wynikających z ksiąg rachunkowych z dokumentami dotyczącymi tych zobowiązań, skoro brak jest informacji, jakich inwestycji dotyczą przechowywane na rachunku bankowym zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Wydruki z ewidencji księgowej w zakresie salda konta 240 zweryfikował Kierownik Referatu Inwestycji, który zgodnie z wyjaśnieniami odpowiadał za zwrot zabezpieczeń należytego wykonania umowy dla zadań realizowanych w okresie 2016-2023 do nadal. Zostało potwierdzone całe saldo konta 240 dotyczące zabezpieczeń należytego wykonania umowy wniesionych w pieniądzu. Protokół z przeprowadzonej inwentaryzacji zatwierdził p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń.

Zgodnie z ww. instrukcją inwentaryzacyjną, za prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji odpowiedzialny jest kierownik jednostki.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej organu należały do p. Aliny Piśniak – Skarbnika Gminy Przystajń. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki - urzędu należały do pracowników Referatu Finansowego, nadzór w tym zakresie wykonywała p. Ewa Kotarska – były Skarbnik Gminy Przystajń, a następnie p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Wniosek nr 7

Zweryfikować saldo konta 240 poprzez porównanie salda konta z dokumentami stanowiącymi podstawę księgowania operacji gospodarczych na tym koncie, stosownie do art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz ustalić stan zobowiązań wymagalnych z tytułu zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umowy.

Wniosek nr 8

Uzupełnić wprowadzone zasady (politykę) rachunkowości wprowadzoną zarządzeniem Nr 8/2018 Wójta Gminy Przystajń z dnia 22 stycznia 2018 r. ze zmianami o zapisy dotyczące ujmowania w księgach rachunkowych zobowiązań wymagalnych, mając na uwadze art. 8 i art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

- *W latach 2019 - 31 marca 2023 r. w księgach rachunkowych budżetu (organu) ewidencjonowano dochody i wydatki jednostek budżetowych na podstawie składanych przez jednostki miesięcznych sprawozdań budżetowych na koncie odpowiednio 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w zbiorczych kwotach bez zachowania szczegółowości planu finansowego (klasyfikacji budżetowej). Powyższym naruszono zasady funkcjonowania kont 901 i 902 zawarte w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.) oraz zasadach (polityce) rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 8/2018 Wójta Gminy Przystajń z dnia 22 stycznia 2018 r., ze zm. Zgodnie z tymi postanowieniami, ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 901 i 902 powinna umożliwiać ustalenie stanu odpowiednio poszczególnych dochodów i wydatków budżetu według podziałek planu finansowego.*

Księgi rachunkowe budżetu (organu) prowadziła p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

W trakcie kontroli (od 1 kwietnia 2023 r.) zaprowadzono ewidencje szczegółowe do kont 901 i 902 według klasyfikacji budżetowej.

- *W latach 2019 - 2022 nieprawidłowo prowadzono ewidencję na koncie pozabilansowym 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, poprzez zaniechanie ujmowania zmian planu finansowego wydatków pod datą podjętych zarządzeń Wójta Gminy Przystajń w sprawie zmian planu finansowego; wszystkie zmiany planu dokonywane w trakcie miesiąca były ujmowane w ewidencji jednorazowo pod datą ostatniego dnia miesiąca. Ponadto, dokonywano tylko księgowania po stronie Wn konta 980, a nie prowadzono strony Ma tego konta. Zamknięcia konta 980 dokonywano pod datą 31 grudnia wartością ujemną po stronie Wn. Naruszono tym zasady prowadzenia konta 980 opisane w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych*

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.) oraz postanowienia polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr 8/2018 Wójta Gminy Przystajń z dnia 22 stycznia 2018 r., ze zm.

Począwszy od 1 stycznia 2023 r. ewidencja do konta 980 jest prowadzona prawidłowo.

Zadania w zakresie wprowadzania zmian planu finansowego i prowadzenia ewidencji na koncie 980 należały do Głównej Księgowej Urzędu Gminy Przystajń. Nadzór w tym zakresie wykonywała p. Ewa Kotarska – były Skarbnik Gminy Przystajń, a następnie p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji pozabilansowej planu finansowego oraz zapewnić prowadzenie ewidencji kont budżetu 901 i 902, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu Państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270).

W zakresie sprawozdawczości:

- W bilansach z wykonania budżetu Gminy Przystajń sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia: 2019 r., 2020 r., 2021 r. i 2022 r., wykazano nieprawidłowe kwoty z tytułu zobowiązań finansowych krótkoterminowych i długoterminowych, tj. niezgodnie z § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

W ww. bilansach z wykonania budżetu, w poz. Pasywa I.1.1 Zobowiązania krótkoterminowe (do 12 miesięcy), wykazano na koniec: 2019 r. – 0,00 zł, 2020 r. - 195.000,00 zł, 2021 r. - 200.000,00 zł, 2022 r. - 700.00,00 zł, stanowiące na koniec lat 2020-2022 kwoty przypadających do zapłaty w roku następnym odsetek, wynikające z salda analitycznego konta 909-10-002 „Rozliczenia międzyokresowe – odsetki”.

Według harmonogramów spłat rat zaciągniętych pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, na dzień 31 grudnia ww. lat, Gmina Przystajń była zobowiązana spłacić w roku następnym odpowiednio: 698.604,00 zł w roku 2020, 1.007.492,00 zł w roku 2021, 822.054,00 zł w roku 2022, 1.331.315,00 zł w roku 2023.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych została więc zaniżona odpowiednio o kwoty 698.604,00 zł (Bilans za 2019 r.), 1.007.492,00 zł (Bilans za 2020 r.), 822.054,00 zł (Bilans za 2021 r.), 1.331.315,00 zł (Bilans za 2022 r.). Jednocześnie o powyższe kwoty zawyżono wartość wykazywanych w tych sprawozdaniach zobowiązań finansowych długoterminowych (poz. I.1.2).

Zgodnie z wyjaśnieniami, w bilansach gminy jako zobowiązania krótkoterminowe wykazywano tylko te, których ostateczna spłata miała nastąpić w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Przygotowywanie danych do bilansów i sporządzenie bilansu za 2019 r. należało do p. Ewy Kotarskiej – byłego Skarbnika Gminy Przystajń, a za lata 2020 - 2022 do p. Aliny Piśniak – Skarbnika Gminy Przystajń.

Bilans z wykonania budżetu Gminy Przystajń sporządzony na dzień 31 grudnia 2019 r. podpisali: p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń i p. Ewa Kotarska – były Skarbnik Gminy Przystajń, bilanse sporządzone na dzień 31 grudnia 2020 r., 2021 r. oraz 2022 r. podpisali: p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń i p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

W trakcie kontroli, w dniu 21 kwietnia 2023 r. sporządzono korektę nr 3 bilansu z wykonania budżetu Gminy Przystajń na dzień 31 grudnia 2022 r. Korektę bilansu podpisali: p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń i p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego sporządzania bilansu z wykonania budżetu Gminy Przystajń w zakresie wykazywania zobowiązań finansowych, z uwzględnieniem ich podziału na zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe, mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 22 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.) oraz § 23 ust. 4 i § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu Państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), a ponadto art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270).

- *W kwartalnych jednostkowych i zbiorczych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. i IV kwartału 2022 r. w wierszu „depozyty na żądanie” wykazywano dane stanowiące stan środków na rachunku budżetu, tj. saldo syntetycznego konta 133 w ewidencji budżetu (organu) bez potrącania zarówno niewykorzystanych do końca danego roku dotacji, zwróconych dysponentowi do 31 stycznia roku następnego, jak i oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej w grudniu na styczeń roku następnego oraz bez dodania środków otrzymanych od urzędów skarbowych, przekazanych w styczniu za grudzień i udziałów w PIT otrzymanych w styczniu za grudzień.*

Powyższe naruszało postanowienia § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 4 tego rozporządzenia.

W wyniku powyższego, w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału lat 2021-2022, w wierszu A.N3.2 depozyty na żądanie, wykazano:

- *wg stanu na koniec 2021 r. kwotę 7.229.932,59 zł (tj. saldo Wn konta 133 „Rachunek budżetu”), zamiast kwoty 6.880.959,81 zł (różnica: 348.972,78 zł),*
- *wg stanu na koniec 2022 r. kwotę 7.960.333,40 zł (tj. saldo Wn konta 133 „Rachunek budżetu”), zamiast kwoty 7.468.259,68 zł (różnica: 492.073,72 zł).*

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Przystajń, przyczyną nieprawidłowości było przeoczenie.

Zadania w zakresie przygotowania danych oraz sporządzenia sprawozdania Rb-N należały do p. Aliny Piśniak – Skarbnika Gminy Przystajń.

Sprawozdania Rb-N wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r. i IV kwartału 2022 r. podpisali: p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń oraz p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

W trakcie kontroli sporządzono korektę kwartalnego jednostkowego i zbiorczego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2022 r.

- W latach 2021 - 2023 (do dnia kontroli), w kwartalnych jednostkowych i zbiorczych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Gminy Przystajń w wierszu N3.3 „depozyty terminowe” wykazywano stan lokat środków zgromadzonych na rachunku sum depozytowych, co naruszało postanowienia § 12 ust. 8 oraz § 14 ust. 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 4 tego rozporządzenia.

Powyższe dotyczyło sprawozdań Rb-N:

- wg stanu na koniec I kwartału 2021 r. i II kwartału 2021 r., w których wykazano stan lokat środków zgromadzonych na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, stanowiących zabezpieczenia usunięcia wad i usterek w łącznej kwocie 12.946,46 zł,

- wg stanu na koniec III kwartału 2021 r., w którym wykazano stan lokat środków zgromadzonych na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, stanowiących zabezpieczenia usunięcia wad i usterek w łącznej kwocie 21.043,20 zł,

- wg stanu na koniec IV kwartału 2021 r., I kwartału 2022 r., II kwartału 2022 r. III kwartału 2022 r. IV kwartału 2022 r w których wykazano stan lokat środków zgromadzonych na koncie 139 „Inne rachunki bankowe”, stanowiących zabezpieczenia usunięcia wad i usterek w łącznej kwocie 22.057,95 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Przystajń, przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja ww. przepisów, w tym opisu do pozycji depozyty terminowe.

Zadania w zakresie przygotowania danych oraz sporządzenia sprawozdania Rb-N Gminy Przystajń w przedmiotowym zakresie należały do p. Aliny Piśniak – Skarbnika Gminy Przystajń.

Kwartalne jednostkowe sprawozdania Rb-N Gminy Przystajń jako organu oraz jednostki wg stanu na koniec I kwartału 2021 r., II kwartału 2021 r., III kwartału 2021 r., IV kwartału 2021 r., I kwartału 2022 r., II kwartału 2022 r., III kw. 2022 r., IV kwartału 2022 r. podpisali: p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń i p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, stosownie do zasad określonych w § 12 ust. 8, § 13 ust. 1 pkt 4 oraz § 14 ust. 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652) oraz § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270).

- W latach 2020-2023 (do dnia kontroli) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego w poz. D23. „Inne cele” po stronie wykonania wykazywano rozchody z tytułu lokat, które nie wynikały z urzędzeń księgowych budżetu (organu) Gminy Przystajń, co naruszało § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.) oraz § 12 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, a następnie stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło kwartalnych sprawozdań Rb-NDS za okres:

- od początku roku do dnia 30 września roku 2020, w którym wykazano w wierszu D.23 „inne cele” w kolumnie plan i wykonanie kwotę 815.857,00 zł, pomimo iż saldo analitycznego konta 133-10-001 „Rachunek budżetu – lokaty” na dzień 30 września 2020 r. wynosiło 0,00 zł.
- od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2020 wykazano w wierszu D.23 „inne cele” w kolumnie wykonanie kwotę 2.015.857 zł, pomimo iż saldo analitycznego konta 133-10-001 „Rachunek budżetu – lokaty” na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiło 0,00 zł,
- od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2021 wykazano w wierszu D.23 „inne cele” w kolumnie wykonanie kwotę 1.452.722,07 zł, pomimo iż saldo analitycznego konta 133-10-001 „Rachunek budżetu – lokaty” na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiło 0,00 zł,
- od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022 wykazano w wierszu D.23 „inne cele” w kolumnie wykonanie kwotę 1.267.357,58 zł, pomimo iż saldo analitycznego konta 133-10-001 „Rachunek budżetu – lokaty” na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiło 0,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy w Przystajni, kwoty rozchodów zostały wykazane w wierszu D.23 pomyłkowo.

Zadania w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-NDS wykonywała p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2021 podpisali: p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń i p. Alina Piśniak – Skarbnik Gminy Przystajń.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie prawidłowego przygotowywania danych do sprawozdań budżetowych w zakresie wykazywania rozchodów, mając na uwadze zasady sporządzania sprawozdania Rb-NDS zawarte w § 12 pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270).

W zakresie dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

- W latach 2019 - 2022 udzielono dotacji celowych dla spółki wodnej w łącznej kwocie 90.000,00 zł na realizację zadań z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej, pomimo braku stosownej uchwały Rady Gminy Przystajń w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej ze środków budżetu dla spółek wodnych, co naruszało art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r.

Prawo wodne (Dz. U z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło 5 umów dotacji na łączną kwotę 90.000,00 zł. Zgodnie z postanowieniami ww. umów dotacji oraz wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Przystajń, ww. dotacje zostały udzielone na podstawie uchwały Nr XIII.123.2015 Rady Gminy Przystajń z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie zasad udzielania pomocy finansowej w formie dotacji celowej spółkom wodnym, trybu postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposobu jej rozliczania, która została podjęta na podstawie art. 164 ust. 5c ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.).

Wskazana w tej uchwale ustawa z dniem 1 stycznia 2018 r. utraciła moc zgodnie z art. 573 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.). W konsekwencji z dniem 1 stycznia 2018 r. utraciły moc akty prawa miejscowego podjęte na podstawie nieobowiązującej już ww. ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, mając na uwadze przepisy § 32 ust. 1 w związku z § 143 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U z 2016 r., poz. 283). W myśl wskazanego przepisu § 143 ww. rozporządzenia do projektów aktów prawa miejscowego stosuje się odpowiednio zasady wyrażone m.in. w dziale I w rozdziałach 1-7 tego rozporządzenia. Stosownie natomiast do umiejscowionego w dziale I, rozdział 5 tego rozporządzenia przepisu § 32 ust. 1, jeżeli uchyla się ustawę, na podstawie której wydano akt wykonawczy, albo uchyla się przepis ustawy upoważniający do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą odpowiednio z dniem wejścia w życie ustawy uchylającej albo z dniem wejścia w życie przepisu uchylającego upoważnienie do wydania tego aktu.

W tym przypadku mamy zatem do czynienia z zasadą, zgodnie z którą uchylenie ustawy upoważniającej do wydania aktu prawa miejscowego powoduje, że akt wykonawczy nie posiada oparcia w akcie prawnym hierarchicznie wyższym. Naturalną konsekwencją tego jest utrata mocy obowiązującej aktów wydanych na podstawie tejże uchylonej ustawy.

Udzielenie dotacji Spółce Wodnej Liswarta na podstawie ww. umów, a następnie dokonanie z tego tytułu wydatku, winno być zostać poprzedzone podjęciem przez organ stanowiący stosownej uchwały na podstawie art. 443 ust. 4 w zw. z art. 573 ww. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U z 2017 r., poz. 1566 z późn. zm.) i § 32 ust. 1 w związku z § 143 ww. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”.

Ww. umowy dotacji zawarł p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń.

Zadania związane z udzielaniem dotacji na realizację zadań w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej oraz przygotowaniem projektów uchwał Rady Gminy Przystajń w przedmiotowym zakresie należały do pracownika Referatu Inwestycji, stanowisko pracy ds. gospodarki nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Wydziału Inwestycji. Zgodnie z art. 53 ust.1 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.) kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

Wniosek nr 13

Zapewnić udzielanie dotacji celowych z budżetu Gminy Przystajń na realizację zadań w zakresie gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej na podstawie zasad ustalonych przez Radę Gminy Przystajń, stosownie do art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 z późn. zm.), mając na uwadze art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2023 r., poz. 1270).

- W 2021 r. nieprawidłowo zawarto dwie umowy o realizację zadania publicznego realizowanego w trybie art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.), co naruszało z art. 16 ust. 1a oraz art. 13 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy.

Powyższe dotyczyło:

- umowy o realizację zadania publicznego pn.: „Ochrona zdrowia oraz wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej w 2021 r. w Gminie Przystajń” zawartej w dniu 9 lutego 2021 r. z Klubem Sportowym „Płomień Przystajń”. Udzielona i wykorzystana dotacja wynosiła 35.000,00 zł.
- umowy o realizację zadania publicznego pn.: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej”, zawartej w dniu 2 marca 2021 r. ze Stowarzyszeniem „Nasze Dzieci” przy Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Przystajni. Udzielona i wykorzystana dotacja wynosiła 12.000,00 zł.

W § 6 ww. umów o realizację zadania publicznego, dopuszczono możliwość zmiany kosztów w poszczególnych pozycjach kosztorysu na zasadach określonych w procedurze konkursowej. Zarówno w uchwale Nr XXIII.161.2020 Rady Gminy Przystajń z dnia 16 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia „Programu współpracy Gminy Przystajń z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021”, jak i w zarządzeniu Nr 4/2021 Wójta Gminy Przystajń z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie ochrony zdrowia oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej planowanego do realizacji w 2021 roku, nie ustalono zasad dopuszczalnych zmian kosztów pokrytych ze środków dotacji.

W konsekwencji w 2022 r. przyjęto jako prawidłowe sprawozdania złożone przez ww. stowarzyszenia z wykonania zadań publicznych w zakresie ochrony zdrowia oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w Gminie Przystajń, pomimo że w ww. sprawozdaniach wykazano koszty pokryte ze środków dotacji dla poszczególnych rodzajów kosztów w kwotach wyższych niż przewidziane w ofertach oraz w zawartych umowach. Powyższe naruszało art. 17 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Zmiany poszczególnych rodzajów kosztów w ww. zadaniach wynosiły od 44,00 do 2.800,00 zł.

Zadania w zakresie przygotowywania umów dotacji przyznawanych klubom sportowym oraz stowarzyszeniom należały do obowiązków Inspektora ds. działalności gospodarczej, gospodarki lokalowej, kultury, sportu i zdrowia w Referacie Organizacyjnym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Zabawa – Sekretarz Gminy Przystajń.

- W 2022 r. i 2023 r. przyjęto jako prawidłowe sprawozdania złożone przez Klub Sportowy „Płomień Przystajń” z realizacji projektów tworzących warunki sprzyjające rozwojowi kultury fizycznej na terenie Gminy Przystajń w 2021 r. i w 2022 r., pomimo że w sprawozdaniach tych wykazano zmiany poszczególnych rodzajów kosztów merytorycznych w kwotach powyżej 20% pierwotnego wniosku bez uzyskania pisemnej zgody Wójta Gminy Przystajń oraz bez dokonania zmiany umów. Naruszono tym § 1 ust. 8 i ust. 9 oraz § 6 zawartych umów, a także § 12 pkt 5 i § 14 pkt 1-3 uchwały Nr XXVIII.206.2013 Rady Gminy Przystajń z dnia 16 września 2013 r. w sprawie wspierania rozwoju kultury fizycznej na terenie Gminy Przystajń w związku z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1133 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło:

- umowy na realizację projektu pn. „Prowadzenie rozgrywek piłki nożnej i siatkowej dziewcząt i chłopców zrzeszonych w Klubie Sportowym „Płomień-Przystajń” w okresie do 30.11.2021 r.” zawartej w dniu 24 sierpnia 2021 r. Łączny koszt projektu wynosił 43.000,00 zł, w tym środki z dotacji w wysokości 40.000,00 zł,

- umowy na realizację projektu pn. „Prowadzenie rozgrywek sportowych dla dzieci i młodzieży zrzeszonych w klubie sportowym a także organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Przystajń” zawartej w dniu 1 czerwca 2022 r. Łączny koszt projektu wynosił 43.000,00 zł, w tym środki z dotacji w wysokości 40.000,00 zł.

Zgodnie z postanowieniami § 12 pkt 5 ww. uchwały, klub sportowy zobowiązany był wykorzystać dotację z zachowaniem limitów kwotowych ustalonych dla poszczególnych pozycji kosztowych, z tym że w ramach przyznanej dotacji dopuszcza się zmianę wartości poszczególnych pozycji kosztowych, uwzględnionych w kosztorysie wniosku, stanowiącym załącznik nr 2 do umowy dotacji, w ten sposób, że każda pozycja kosztowa może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu do 20% wysokości tej pozycji. Stosownie do postanowień § 6 ww. umów, dopuszczono zmianę umowy w drodze dwustronnego aneksu pisemnego, z zastrzeżeniem, że zmiana umowy nie może spowodować zwiększenia kwoty przyznanej dotacji, ani istotnego odstępstwa od założeń zaakceptowanego projektu zadania. W dniach 15 grudnia 2021 r. i 5 września 2022 r. ww. klub sportowy przedłożył aktualizacje kosztorysów stanowiących część ww. umów dotacji. Ww. aktualizacje nie zostały zatwierdzone przez p. Henryka Macha – Wójta Gminy Przystajń oraz nie dokonano zmiany ww. umów.

Nieprzewidziane ww. zasadami zmiany poszczególnych rodzajów kosztów z kosztorysu do pokrycia z dotacji wynosiły od 33 do 250%.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy Przystajń, zaktualizowane kosztorysy zostały zaakceptowane ustnie przez p. Henryka Macha – Wójta Gminy Przystajń.

Zadania w zakresie rozliczania dotacji przyznanych klubom sportowym oraz stowarzyszeniom należały do obowiązków Inspektora ds. działalności gospodarczej, gospodarki lokalowej, kultury, sportu i zdrowia w Referacie Organizacyjnym. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Zabawa – Sekretarz Gminy Przystajń.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Przystajń w zakresie przygotowywania projektów umów dotacji oraz dokonywania kontroli i oceny sprawozdań z realizacji zadań publicznych z zakresu ochrony zdrowia oraz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz realizacji projektów tworzących warunki sprzyjające rozwojowi kultury fizycznej na terenie Gminy Przystajń, w pełnym zaoferowanym zakresie, zgodnie z umową i ofertą realizacji zadania/wnioskiem, stosownie do art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), uchwałą Nr XXVIII.206.2013 Rady Gminy Przystajń z dnia 16 września 2013 r. w sprawie zasad wspierania rozwoju kultury fizycznej na terenie Gminy Przystajń, w związku z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1599 z późn. zm.), mając na uwadze art. 126, art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

– W latach 2019 - 2023 do dnia kontroli zaniechano ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności trzynastu działek gruntowych nabytych przez Gminę Przystajń na mocy trzech decyzji Wojewody Śląskiego oraz trzech decyzji Wójta Gminy Przystajń, co było niezgodne z przepisami art. 35 ust. 1 i art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. 2018 r. poz. 1916 z późn. zm.), w związku z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.).

Powyższe dotyczyło decyzji Wojewody Śląskiego, które uprawomocniły się w dniach: 9 lipca i 3 grudnia 2020 r., oraz decyzji Wójta Gminy Przystajń, które uprawomocniły się w dniach: 18 czerwca 2019 r., 11 maja 2020 r., 7 października 2022 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Referatu Inwestycji, zwłoka w złożeniu wniosków o ujawnienie prawa własności w księgach wieczystych powstała na skutek przedłużających się procedur w zakresie ustalenia wysokości odszkodowania za przejęte nieruchomości oraz trudności wynikłych ze stanu epidemii związanego z koronawirusem SARS-CoV-2.

Zadania w zakresie regulowania stanów prawnych nieruchomości należały do Inspektora ds. gospodarki nieruchomościami, nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Inwestycji w zakresie bieżącego przygotowywania dokumentów dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości nabytych przez Gminę Przystajń na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego i Wójta Gminy Przystajń, stosownie do art. 35 ust. 1 i art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. 2023 r. poz. 146), w związku z art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270).

W zakresie wynagrodzeń:

- W dniu 9 lutego 2021 r. zatrudniono na stanowisku Sekretarza Gminy Przystajń pracownika niespełniającego wymogów formalnych określonych w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282), tj. nie został udokumentowany dwuletni staż pracy na kierowniczym stanowisku urzędniczym.

Zatrudnienie nastąpiło na podstawie Porozumienia w sprawie zmiany warunków pracy i płacy zawartego pomiędzy Urzędem Gminy Przystajń reprezentowanym przez p. Henryka Macha – Wójta Gminy Przystajń a p. Agnieszką Zabawą. Zmieniono warunki zatrudnienia w umowie o pracę na czas nieokreślony zawartej 16 sierpnia 2000 r. Pracownik w miejsce dotychczasowego stanowiska pracy ds. zagospodarowania przestrzennego gminy i ochrony środowiska w referacie inwestycji w drodze awansu wewnętrznego objął stanowisko Sekretarza Gminy Przystajń.

Z wyjaśnień udzielonych przez p. Henryka Macha – Wójta Gminy Przystajń wynikało, że „pierwszeństwo dostępu do kierowniczych stanowisk urzędniczych w Urzędzie Gminy Przystajń powinni mieć dotychczasowi długoletni pracownicy samorządowi z wyższym wykształceniem. Urząd Gminy w Przystajni jest stosunkowo niewielką jednostką organizacyjną i nie posiada rozbudowanego aparatu urzędniczego, co jednak nie przeszkadza w sprawnym i poprawnym wykonywaniu zadań Gminy. W przypadku gdy własne zasoby kadrowe Gminy nie pozwalają na obsadzenie wakującego stanowiska w drodze awansu wewnętrznego, przeprowadza się otwarty nabór na wolne stanowisko urzędnicze.”

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi p. Henryk Mach – Wójt Gminy Przystajń, stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

Wniosek nr 16

Zapewnić zatrudnianie pracowników w Urzędzie Gminy Przystajń zgodnie z przepisami art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530).

W zakresie spraw organizacyjnych:

- *W 2020 r. nie przygotowano i nie przedłożono Radzie Gminy Przystajń wniosku o odwołanie Skarbnika Gminy oraz projektu uchwały w tym zakresie, w związku z zawarciem 29 lipca 2020 r. porozumienia stron rozwiązującego stosunek pracy i umowę o pracę, mając na uwadze art. 18 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.). Powoływanie i odwoływanie skarbnika gminy, który jest głównym księgowym budżetu - na wniosek wójta, należy do kompetencji rady gminy.*

Nie przygotowano i nie przedłożono Radzie Gminy Przystajń projektu uchwały w tym zakresie, ze względu na oświadczenie złożone przez p. Ewę Kotarską – byłego Skarbnika Gminy o rozwiązaniu stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę.

Uchwałą Nr XX.147.2020 Rady Gminy Przystajń z dnia 20 lipca 2020 r. powołano na stanowisko Skarbnika Gminy Przystajń p. Alinę Piśniak.

Zgodnie z wyjaśnieniami, uznano za wystarczające ww. oświadczenie złożone przez byłego Skarbnika Gminy.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506 z późn. zm.), do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Wniosek nr 17

Przedkładać Radzie Gminy Przystajń projekt uchwały w sprawie odwołania Skarbnika Gminy, w przypadku złożenia przez niego oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy, mając na uwadze art. 18 ust. 2 pkt 3, w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.)

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Daniel Kołodziej Elektronicznie podpisany przez
Daniel Kołodziej
Data: 2023.07.24 10:55:24 +02'00'